

Til N. S. Ombudsmann for Næringslivet,

Herr direktør Alf Whist,

O s l o . -

Vedr.: Organisasjonen av bergverksindustrien.

Refererende til behagelig konferanse på Deres kontor idag i ovennevnte sak, tillater jeg meg nedenfor, så kort som mulig, å bekrefte mitt standpunkt.

Den komite, som var oppnevnt av Dem, og i hvilken jeg har hatt den ære å sitte, er fremkommet med et forslag gående ut på at ledelsen av bergverksindustrien delvis legges under Bergverkenes Landssammenslutning, mens de offentlige interesser og tilsynet med grubene legges under en egen avdeling av Industrikontoret. Denne organisasjon kan vel i normale tider svare til det gjengse norske lynne, og således arbeide fruktbringende. Idag er imidlertid situasjonen en helt annen. Den goodwill som forutsettes fra organisasjonens medlemmers side, kan ikke påregnes, og selvom den administrerende direktør er et N. S. -medlem, vil han ikke i denne stilling få den autoritet som er nødvendig for gjennomføringen av dagens krevende oppgaver.

Jeg tillater meg å henwise til min beretning angående mine konferanser med herr Staatssekretär Keppler i Berlin og til muntlige beretninger fra samtaler med herr Dr. Horwath i Reichskommissariat i Oslo, såvel som til konferanser med herr Vizepräsident des Reichsamtes für Bodenforschung, Berlin, herr Dr. Brockamp. Av disse beretninger kan man følge som en rød tråd at Tyskland har organisert hele bergverksindustrien for Stortyskland og de besatte områder og også skaffet en avdeling for Norge, som direkte er underlagt Oberberghauptmann Gabel i Berlin, med andre ord, de norske

bergverksinteresser dikteres fra Berlin.

Som fremholdt av meg, begrunner herrene dette med at Norge selv ikke har tatt initiativet til å skape noe lignende effektivt instrument for løsningen av de aktuelle oppgaver. Som det ble meg bekreftet idag av herr Dr. Horwath i Reichskommissariat er det liten utsikt til, at denne tyske organisasjon vil bli trukke tilbake innen en overskuelig fremtid, såsant det ikke fra norsk side snarest skapes en fullverdig organisasjon for løsningen av denne oppgave.

Jeg mener derfor at det er min plikt i den ellefte time å si ifra, at den eneste akseptable løsning for ivaretagelsen av de norske interesser er at det opprettes et Bergdirektorat direkte under handelsministeren og utstyrt med så å si uinnskrenket myndighet til å handle og ta de saker opp, som forholdene påbyr. Kun en sådan konkret og positivt arbeidende organisasjon vil kunne påregne de tyske myndigheters anerkjennelse under de nuværende forhold. Fremtiden vil da vise hvordan utviklingen kan bli.

For den som kjenner "SS-tanken" er det klart, at samarbeide må være vårt høyeste mål, men jeg er av den oppfatning, at det norske samarbeide innen denne tanke endelig bør gi et positivt utslag. Det vil etter min mening bli en meget lang veg, før vi kan få hevdet den norske innsats, hvis vi skal avvente begivenhetenes gang, og slik som forholdene ligger an idag, hvor det i Tyskland ser er mangel på personligheter til å ta oppgavene opp, ikke bare risikerer vi, men vi vil helt sikkert komme innunder den tyske privatkapitals jerngrep.

Som meddelt Dem personlig idag, er jeg telegrafisk og pr. telefon blitt oppfordret til å komme til Berlin til en konferanse i Wirtschaftsministerium mandag den 21. ds. Ved denne konferanse skal først og fremst Grong-saken behandles, men etter herr Dr. Horwaths meddelelse, vil også andre spørsmål vedr. norsk bergverks-

Ved min første konferanse med herr Staatssekretär Keppler, uttrykte denne sin glede over at man i meg hadde funnet en positivt innstillet mann for samarbeide, og jeg går ut fra at deltagerne i konferansen vil fremkomme med forskjellige spørsmål vedr. norsk bergverksdrift i sin almindelighet.

Da jeg kun fra herr Minister Blehr har bemyndigelse til å føre forberedende forhandlinger på vegne av Studieselskapet Grong, holder jeg det for riktig å forespørre om herr Ombudsmannen mener at jeg også bør kunne påta meg å ta standpunkt til bergverksaker, som ikke berører Studieselskapet Grong. I så fall vil jeg be om en fullmakt, slik at jeg kan opptre som likeberettiget representant ved møtet. Det vil fremfor alt da være av største interesse om jeg kunne meddele at Ministerpresidenten aktet å opprette et Bergdirektorat for å imøtekomme dagens krav.

H e i l o g S æ l .